

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdüğü :
HASAN RASIM US
Basıldığı yer :
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

14
NİSAN 1940
PAZAR

Numara : 221 Sene : 2
Tel. 23872 - Posta kutusu 214

Selâniğin İngiltere ve Fransa tarafından işgali **İtalyayı harbe sokacaktır**

İtalyan siyasi
mahfillerine
göre :

Selânik, İtalyan menfaatleri için
büyük bir askerî kıymeti hâizdir

GİZLİ İNŞAAT!

Japonya büyük bir drednot filosu hazırlıyor

Bu filonun tonajı Amerikan
zırhlı filosunun tonajını geçecek

Newyork, 14 (A.A.) — Newyork Times gazetesinin Vaşington muhabirinin aldığı malumata göre, Japonya büyük bir süperdrednot filosu inşa etmektedir. İnşaat, pek gizli tutulmaktadır. Bu filonun tonajı Amerikan zırhlı filosunun tonajını geçecektir. Muhabir şöyle demektedir:

"Birkaç senedenberi Japonya deniz inşaatını gizli tutmaktadır. Şimdiye kadar alınan malumattan Japonya'nın 40.000 veya 45 bin ton hacminde ve 3 veya 4 drednot inşa etmekte olduğu anlaşılmaktadır. Bunlar şimdi hizmete girecek bir vaziyette bulunmaktadır. Şimdi alınan malumattan aynı tonajda 8 ve belki de 12 zırhlının inşası için bir program hazırlandığı anlaşılmaktadır."

Muhabir, Japonya yalnız 4 zırhlı inşa etmiş olsa bile Amerikan filosu tonajının inşaatını seri olmaması yüzünden aşağı yukarı Japon filosuna müsvi olacağını kaydetmektedir. Fakat Japonya sekiz zırhlı inşa ettiği takdirde Japon filosunun tonajı Amerikan filosunun tonajını tecavüz edecektir.

İngiltere, Kattegat boğazından Litvanya hududuna kadar yeni bir mayın tarlası vücuda getirmiş bulunuyor. Bu suretle Baltık denizindeki bütün Alman sahillerini kapamakta, Almanya'nın İsveç'e de tecavüzüne imkân bırakma maktadır. Harita, şimalde mayın dökülen mntakaları gösteriyor.

HITLER

Norveç harekâtının 15 Nisanda
biteceğini söylemiş!

Norveçliler, Hitlerin hiç ummadığı
şekilde mukavemet ediyor. Almanya
donanmasının üçte birini kaybetti

PARİS 14 (RADYO) — Hitler Roma'daki sefiri vasıtasıyla Musoliniye Norveç hareketinin 15 nisanı nihayete ereceğini söylemişti. Halbuki, Hitlerin bu hesabında da yanlışlığı ve hâdiselerin düşündüğü gibi çıkmadığı görülüyor. Filhakika, Norveçliler Almanya'ya karşı, Hitlerin ummadığı bir şekilde mukavemet etmektedirler.

(Devamı 2 ncı sayfada)

Sofya 14 (Hususi) — Utro gazetesinin Roma muhabiri İtalyanın siyasi vaziyeti hakkında şunları bildirmektedir:

Roma siyasi mahafilinde, Balkanların uğrıya-cağı bir taarruz karşısında İtalyanın hareketsiz kalamıyacağı, meselâ Selâniğin İngiltere ve Fransa tarafından işgali gibi bir hâdise üzerine İtalyanın muhakkak harbe gireceği kanaati dolasmaktadır.

İtalyan matbuatı İtalyanın böyle bir harekete sevkulceyşi bakımından lâkayt kalamıyacağını tebarüz ettirmekte ve yabancı bir kuvvetin Balkanlarda yerleşmesine asla müsaade edemeyeceğini, zira Selâniğin İtalyan menfaatleri için ne kadar büyük bir sevkulceyşi kıymeti haiz olduğunun geçen harpte görüldüğünü ilâve etmektedir.

SOR

Bugünkü
maç
Fenerbahçe,
Macar takı-
mına 1-0
yenildi

(Yazısı 2 inci sayfada)

**HITLER'İN
DOSTUYDUM!**

Yazan :
**KARL
STEPANEK**

Almanya'da uzun müddet sinema artistliği yapan bu Çek sanatkârı, "Ufa" stüdyolarının yıldızı idi. Şimdi Londra'da bulunmakta, Almanya'ya ve Hitlerin hususiyetlerine dair görüşlerini, hatıralarını nesretmektedir.

Son Dakika

Bu günden itibaren bu yazıları
İktibasa başlıyor. 4 inci sayfamıza
bakınız.

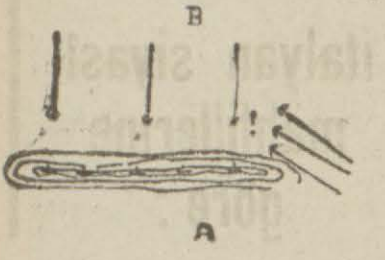

Askerî tabirlerin izahı

Taktik nedir, müdafaa ve taarruz ne demektir ?

Taktik nedir?

Stratejik nizamların ordu toplulukları vasıtasıyla yerine getirilmesi taktik demektir. Bunun için işte size şu misali veriyorum:

ŞEKİL 2

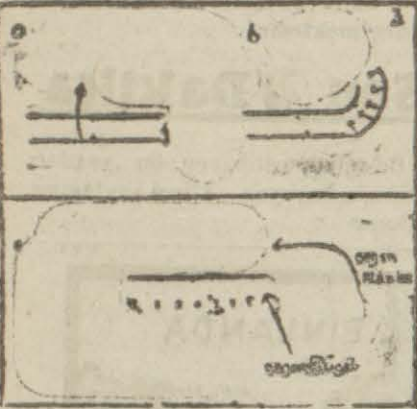
General A, kendisinden iki misli daha kuvvetli olan General B. ye hücum etmek ve ona bir darbe indirmek istiyor. General B. nin yürüyüş halinde olan kollarına karşı X tepesi üzerinde amansız bir mukavemet göstermeleri için kitalarından bir kısmına emir veriyor ve uzaktan idare ettiği esas kuvvetlerini General B. nin kenar kollarına saldırıyor. Bu stratejik bir karardır. Fakat bu kararın taktik taktiktir. Neticede General B. nin kenarda bulunan kollarına daha fazla kuvvetlerle saldırmış olan general A. ya karşı o noktalarda mağlûbiyete uğrıyor. Halbuki o sırada general B. nin faik kuvvetleri tepede çarpışmaktadırlar o rada ise general A. mevcudunun as bir kısmını feda etmektedir.

Tam manasile bir sema halinde bu fikirlerden sonra strateji ve taktik mefhumları aydınlanır.

General A kitalarının ikinci derece kumandanlarının tepe üstünde amansız bir mukavemet gösterirken veyahut general B. nin kenar kitalarına saldırırken yapıtları ve her zaman yapmak mecburiyetinde oldukları şeyler de taktiktir.

Bu arada düşmanı aldatmak, çevirmek veya sokulmak kabilinden birçok kurnazlıklar yapılabılır. Bunların hepsi taktiktir. Fakat sadece yukarıdan emir gelir de ikinci derece kumandanlar kendi mesuliyetleri altında bazı şeyler yapmak mecburiyetinde kalırlarsa, stratejik bilgilerinden dolayı onları müstakilen tatbik edebilecekleri için bizzat bazı stratejik kararlar verebilirler. Bu vaziyete hareket harplerinde pek çok tesadüf edilir.

Gene taktik bahsine devam edelim ve savasta iki düşman tasavvur edelim. Kısmi savaşı vaziyetinde göstermek için basit hatlar kullanalım.

ŞEKİL 3

A krokisinde gördüğümüz cep heden savaşı tarzıdır ki buna misal olarak da Karedide deniz ve Ladoga gölü arasında gayet dar bir sahada harekât etmek mecburiyeti olduğu için zaruri olan harekâtı gösterebiliriz.

Bu vaziyette kati netice ancak kuvvetleri toplatarak cephenin bir noktasına saldırmak suretile alınabilir. Nitekim Kızıldoru da Summaya taarruz etmişti. Taktik, bir sahrada cephe yarılışını gösteriyor. B krokisi bize taktik ihtiyatı göstermektedir. Bu usulün ruhaniyeti vardır. Zira rakip uzamış ve geriye doğru kırılmış olan cephelere ihtiyat kuvvetleri sevk etme mecburdur. Bu vaziyette cephe kırılma vakti, ihata eden taraf ihata edilene nazaran topçu ateşini daha kuvvetle tekdif edebilir.

Büyük muharebelerde tabiidir ki bu şekil hücumları her yerde vaki olmaz. Böyle muharebelerde geniş cephe kısımları vardır ki orada cephe çarpışmaları hüküm sürer. Sonra öyle kısımlar vardır ki arazi ve mevki itibarıyla ihata hareketlerine müsaittir. Hatta öyle yerler ve haller olabilir ki herhangi bir kısmı düşmana yandan veya gerisinden saldırmak suretile

taktik bakımından tam bir çevirme vaziyeti hâdis olur.

Taktik, savaş tabiatı bütün bu şekilleri tanımlama beraber şu iki noktaya nazır itibara alınmalıdır.

— Stratejik operasyon kendisi için lüzumlu olan taktik vaziyeti doğrudan doğruya yaratamaz. Meselâ düşmanın cenah istikametinde stratejik bir hareket düşmanın süratle toplanan ihtiyat kuvvetlerine karşı cepheden bir harekete münser olabılır. Stratejik operasyon burada fayda getirmesi faik kuvvetlerle daha hafifine saldırıldığı için mümkündür. Dahili hat üzerinde yapılan bir hareket düşmanın taarruza uğramış kısımlarını taktik bakımından ihata altına girebilir. Harici hat üzerinde hareket eden bir ordunun düşman tarafından yarılması da mümkündür.

2 — Bizzat mücadele mümkündür. Eğer ufak bir kıta yandan bir istihkâmı aşar da düşmanı arkadan vurursa, bu hal müstesna fakat bu halde bile savaşı askerlerden bir kısmı kendiliklerinden cephe kurucularıdır.

İşte bu itibarla talim ve terbiyesinin esas vazifesi savaş vazifelerini cephe savaşında halletmek ve kumandanın ihata vesaire gibi taktik sanatlar için emrini bekleyip de cephe harbinin mükellefiyetlerinden kurtulmaya asla intizar etmemektir.

MÜDAFAA VE TAARRUZ NEDİR?

Müdafaa ve taarruza gelince; burada da stratejik ve taktik şekilleri lazımdır. Stratejik şeklin taktik şekle aynı olması lazım geldiğini zannetmek hatalıdır. Stratejik müdafaa halinde hücum arkasında bulunan bir ordu kumandanı düşmanın hücumu bir noktadan yardım görebilir. O zaman o kumandan düşmanın ilerlemiş kısımlarına karşı şiddetli taarruzlar yapmak suretile esas müdafaa cephesini yeniden kurmak istiarında kalır. Yahut kitalardan bir kısmı stratejik taarruz halinde bulunan bir kumandanın askerleri daha faik kuvvetlerle karşılaşılabılır.

O zaman, o, yeni takviye kıtaatı yetmişeye kadar müdafaa vaziyetine çekilir. Şu halde demek ki stratejik taarruz, bütün kitaların düşmanla çarpışması ve taktik bakımından da mütearrız olması stratejik müdafaaanın da böyle bir hareketin içinde taktik taarruzların hiç bulunmaması demek değildir.

Hattâ muntazaman az çok itiraz götürür tarafı bulunan stratejik ve taktik bakımından da müdafaa-taarruzu - tabiri de vardır. Bu tabirden esasında müdafaa için düşünülmüş fakat vaziyet ve düşman hataları dolayısıyla taarruz haline geçen bir şekil ve mana anlamak lazımdır. Düşman taarruzunu püskürttüktükten sonra yapılan, mukabil taarruz mefhumu da buna dahildir. Savaşlarda vukua gelen daha bazı tabirleri de izah etmek icap eder. Her zaman sorarlar: Savaş niçin yapılır? Strateji kati neticeyi almıyca kadar çarpışmaya müsaade eder mi, yoksa bu çarpışmalardan başka şeyler de beklenilir mi?

Meselâ, geri kitalar kati netice kendilerine gelinceye kadar savaşmazlar. Zira bu faydasızdır ve çok pahalıya mal olur. Bu kitalar ancak ötekilerin yeni mevzilerinde vaziyet alacakları zamana kadar mücadele ederler. Demek ki bunun vazifesi kati neticeyi aramak değildir. Onlara emredilen mücadele mahduttur. Ve onlar oyalamak vazifesiyle mükelleftir. Öyle vaziyetler olabilir ki kuvvetlerin gruplaşması içinde düşmanı aldatmak icap eder. O zaman zayıf bir kıta, geniş bir cephe halinde şiddetle taarruza sevk edilir. Öyle ki düşman onun karşısına geniş mükayyast kuvvetler sevkine mecbur kalsın. Burada biz esas taarruzumuz düşmanın cenahından yaparız. Herhangi bir yerde cemedilmiş olan kitalar zorlukla yeni bir istikamete sevk edilebilecekleri için mukabil taraf bizim taarruzumuz karşısında kuvvetli bir cephe kurmakta çok müşkülât çekecektir. Hakiki kitaları gizlemek için hafif kitalarla yapılan böyle savaşlara zahiri savaşlar derler. Bu hareket buna iştirak edenlere çok ziyat veridirebilir. Zira hakiki bir ta-

DEN SONRA GELEN Haberler

Hitler, Norveç harekâtının 15 Nisanda biteceğini söylemiş!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Londra 14 (Radyo) — Danimarkanın Almanya tarafından işgali üzerine Kopenhagdan Amsterdama geçen bazı ecnebi zevat, Danimarkadaki bütün benzin ve petrol stokuna Almanların el koyduğunu ve en küçük miktara kadar bütün benzin ve petrolun toplandığını söylemektedirler.

İNGİLİZ KRALI NORVEÇ KRALINI TEMİN EDİYOR

Londra, 14 (A.A.) — İngiltere kralı altıncı George, Norveç kralı yedinci Haakona aşağıdaki mesajı göndermiştir:

Almanların merhametsizce ve evelden tasnim ve tasavvur etmediği suretile memleketimizin başına harp belâsını getirmiş olduğu bu nazik anda, majestemizle milletiniz tarafından gösterilmiş olan vekar, şecaat ve metanetten dolayı majestemize kendimin ve imparatorluğumun derin hayranlıklarımı bildirmek isterim. Bu mihnetli anda Norveç karşı derin bir sempati ile müteahhis olduğum halde hükümetimizin Fransa ile tamamiyle mutabık kalarak Norveç elinden gelen yardımı yapacağını ve müttefik kuvvetlerin Nor-

veçlilerle yanyana harp ederek Almanyanın son taarruzunun hainane olduğu kadar cüretkârane olduğunu isbat edeceklerini majestemize temin ederim.

NORVEÇ DONANMASI MÜSADERE EDİLMİŞ

Berlin 14 (Radyo) — Dün akşam Len şehrinde yüzden fazla Norveç zabiti silâhlarından tecrit edilmiştir.

Diğer taraftan, bütün Norveç harp gemileri Alman bahriye kumandanlığı tarafından müsader edilmiştir. Gemiler, Alman tayfaları yerleştirilerek derhal Alman hizmetine alınacaktır.

POL REYNONUN ÇEMBERLAYNE MESAJI

Paris, 14 (A.A.) — Pol Reyno, İngiltere başvekil Çemberlayne

aşağıdaki mesajı göndermiştir:

"Fransız milleti, düşmanı ciddi zayıflata uğratmak suretile tarihine şanlı bir sahife ilâve eden İngiliz donanmasına karşı İngiliz milletinin duyduğu şükran ve takdir hislerine iştirak eder."

ALMANYA, DONANMASININ ÜÇTE BİRİNİ KAYBETTİ

Paris, 14 (A.A.) — Fransız askeri mahfellerinde basılı olan kamaate nazaran Narvik muzaferriyeti, siyasi ve askeri sahada mühim neticeler verecektir. Bu mahfellerde destroyerleri tahrip edilen Almanyanın donanmasının üçte birini kaybettiği kaydedilmektedir.

Diğer cihetten aynı mahfellerde düşman tayyarelerinin uçmasına müsait yegâne hava meydanı olan Stavanger tayyare sahasının bombardmanı gibi hava hareketlerinin ehemmiyeti tebarüz ettirilmektedir.

Bu hava meydanı İngiliz tayyarelerinin hücumu neticesinde ciddi hasara uğramıştır. Bu cihet, esasen Norveçte negriyat yapan Alman radyo istasyonu tarafından teyit edilmektedir.

Bu mahfellerde Almanya tara-

fından sarf edilen gayretlerin üç hedefe tevccüh ettiği söylenmektedir:

1 — İsveç hududuna doğru, 2 — Oslo ve Trondheim demiryolu imtidamca,

3 — Bergen istikametinde, Norveçte bulunan kuvvetlere gelince, bunların 2 veya 3 fırka kadar olduğu, yani 35 bin kişiden ibaret bulunduğu tahmin edilmektedir.

ÇORÇİL, NORVEÇ HAREKATI HAKKINDA İZAHAT VERECEK

Londra, 14 (A.A.) — Çorçilin salı günü avam kamerasında Norveç sahilleri ağızında ve Baltık denizinde cereyan eden harekât hakkında izahat vereceği bildirilmektedir. İcap ederse, müzakere ta çarşamba ve perşembe günleri de devam edilecektir.

Bugünlerde bir gizli celse aktedilerek ictisadi harp veya harekâtın sevk ve idaresi hakkında müzakerelede bulunulması ihtimali de vardır.

MAYN TARLALARINDA BİR ALMAN NAKLİYE VAPURU BATTI

Londra 14 (Radyo saat 18) — Müttefik kuvvetleri Almanlara karşı iki yeni muvaffakiyet daha kaydetmiştir. Bunlardan biri 7 Alman muhribinin tahrip edilmesi, diğeri de Baltık denizine mayın dökülmesidir.

Baltık denizinde mayın dökülen sularda ilk Alman kurbanı bir asker nakliye gemisidir. Son gelen bir telgraf haberine göre, gemi mayınlara çarparak batmış ve tayfalarından çoğu bir Alman mayın toplama gemisi tarafından kurtarılmıştır.

NORVEÇLİLER BÜYÜK MUKAVEMET GÖSTERİYORLAR

Londra, 14 (Radyo) — Oslo civarında üç noktadan daha Almanlar tarafından işgal edildiği, ahkındaki haber Norveç mahafil tarafından tekdif edilmekte ve burada Norveçlilerin büyük mukavemet gösterdikleri bildirilmektedir.

Diğer taraftan Bergen'e çıkarılan İngiliz askerleri kumandanı Norveç kumandanlarıyla beraber kuvvetlerini teşkilatlandırmaktadır.

Stokholdmen bildirildiğine göre, Almanların işgal ettikleri yerlerden iğeri doğru hareketleri büyük mukavemetle karşılanmıştır. Umumiyetle sahilden en fazla 50 kilometreye kadar varabilmişlerdir.

Askerlik ilânları

İhtiyat yoklamasına davet

Eminönü Askerlik Şubesinden: 7 Nisan 940 günlü celp ilânına ektir:

Toplanma günü 19 nisan 940 günlü olarak ilân edilen her askerlik etmemiş 316 . 335 (dahil) doğumlu jandarma ve gümrük emri. fına mensup eratin içtima günü 25 nisan 940 perşembe olarak değiştirilmiştir.

Şubemize mensup jandarma ve gümrük sınıfına mensup eratin mezkûr günde saat 9 da şubede hazır bulunmaları ilân olunur.

Bakırköy. Halkevi-nin koşusu

Bakırköy halkevinin üçüncü koşusu bu sabah saat 11 de yapılmıştır. Koşu İncirliadağı ile Bakırköy arasındaki beş kilometrelik sahadada olmuştur.

Koşuya on dört atlet iştirak etmiştir. Neticede birinciliği Hataylı Ahmet (13 dakika 32 saniye), ikinciliği Yaşar Bolgün (13 dakika 40 saniye), üçüncülüğü Todor Andoniyadis (13 dakika 50 saniye), dördüncülüğü Cevat (Varna) (13 dakika 55 saniye), beşinciliği Barker (14 dakika 30 saniye), altıncılığı Feyzi (14 dakika 38 saniye) kazanmışlardır.

Koşuyu müttefik halkevi idaresi tarafından atletlere bir çay ziyafeti verilmiştir.

Bakırköy halkevinin dördüncü ve son koşusu 28 nisanda yapılmaktadır. Bu koşu altı kilometre olacaktır.

Saraydan San Remoya San Remodan Mezara!

Vahidettinin Tütüncübaşısı Kayserili Şukrünün hatıraları

Hatırayı yazan:

Kandemic YARIN HABER'de başlıyor

Milânoda bir fabrikada infilâk

Milâno, 14 (A.A.) — Milâno da Pirelli fabrikasında bir infilâk vukubulmuştur. Birkaç amele yaralanmıştır.

ÖĞLE GAZETELERİ NELER DİYOR?

Akşam:

Dikkatler sütununda "Almanların beşeriyete yeni bir hediyesi" başlığıyla yazılan yazıda şöyle deniliyor:

"Naziler, Norveç işgal için turist kılığında asker göndermek hilesinden istifade ettikleri için, artık bütün dünyada, ecnebi düşmanlığı artacak; her yabancı, her rejim kaleyi içeriden fethetmiş bir hilekâr sayılacaktır."

Son Posta:

Hergün sütununda Ekrem Uşaklıgil, Almanyanın Norveç sahillerine asker çıkardıkları gündemberi değişen vaziyetin hülasasını yapıyor ve neticede diyor ki: "Almanya harp cephesinin genişlemesi bakımından da olsa zıyanlıdır. Valna mükemmel bir sürpriz eseri olarak Norveç çıkmıştır, fakat orada kalması mümkün değildir. Muvaffakiyet muvakkat olacaktır."

arruz olmadan düşman bizim manevramıza pek kolay düşmez.

İştirak eden kitaların miktarna göre muharebe, savaş, müsade vesaire gibi tabirlerde kullanılır. Kütlelerin büyüklüğü gözönünde tutularak muharebe taktiği, savaş taktiği gibi tabirlerde savaşı büyük bir topluluk içinde bir tek müfrezenin alacağı vaziyete göre de mücadele taktiği tabiri kullanılır. Müsade ciddi bir jandarma eşiğe kavgasına kadar düşebilir. Nitekim bugün garp cephesinde yapılan çarpışmalar da bu nevinden dir.

SPOR

Fenerbahçe 1-0 mağlûp Misafir takım, yegâne golünü ilk devrenin 22 nci dakikasında yaptı

Golden sonra oyun zaman zaman her iki takımın hâkimiyeti altında geçti fakat netice değişmedi

Şehrimizde bulunan Macarların üçüncü Kışpest takımı bugün ikinci oyununu Fenerbahçe stadında Fenerbahçe ile yaptı ve müsabakayı 1 — 0 kazandı.

Bir gün evvel Galatasarayın karşısında 6 — 1 mağlûp olan Macarların Fener karşısında da mağlûbiyeti bekleniyordu. Dün, maçtan sonra kafil reisle görüşen bir muharririmize kafil reisin verdiği beyanata Haber refikimiz negrederken, orada Kışpest'in bugün daha iyi bir oyun çıkaracağını ve neticeinin lehlerine olacağını söylediğini okumusunuzdur.

Kafil reislerinin söylediği demek ki boş değildir.

Mağn Tafsûlatı

Oyun başladığı zaman misafir takımın bir gün evvelki kadrosunu aynen muhafaza ettiğini görüyoruz. Buna mukabil Fenerbahçe şu kadro ile:

Fenerbahçe: Cihat — Orhan, Şevket — Hayati, Esat. Reşat — Fikret, Naci, Melih. Tanık, Fikret. Oyuna Macarlar başladı. İlk dakikada bir kormer kazandılar. Fakat bu kormer atışından misafir takım istifade edemedi.

15 inci dakikada misafir muhacimlerin çok tehlikeli bir hücumunda Cihadın fevkalâde bir plâjonla güzel bir kurtarışını gördük.

Sahanın yağın yağmur yüzünden çok çamur oluşu, Fenerlilerin top kontrolünü müşkül bir şekle sokuyor.

Buna mukabil, çimen sahaya ahsık olan misafir takım oyuncuları vaziyete daha hâkim gözüküyorlar.

Nihayet birinci devrenin 22 inci dakikasında, Macarların merkez muhacimi, ortadan bir hücumda takımının ilk golünü atınca, Fenerliler canlandılar. Hemen rakip kaleye inen sarı lâcivertiler, tam göllük bir fırsatı kaçırdılar.

Bu kaçan fırsattan sonra, Macarlar ağır basmağa başladılar. Şimdi, Fener kalesi ağır baskı altındadır.

Fener haf hattında Esattan başkasının bozuk oyunu misafirlerin Fener nısıf sahasında yerleşmesine neydan brakiyor.

29 uncu dakikada küçük Fikret güzel bir hücumda kaleciye de dışarı çıktı. Fakat bombos kaleye topu sokamadı. Direğe vuran top Kışpesti bir golden kurtardı.

Bundan sonra tekrar hâkimiyeti ellerine alan Macarların hücum-

İKİNCİ DEVRE

Başlangıçta rüzgâr Macarların lehine. Bundan istifade eden misafirler, Fener kalesi önünde 10 dakikalık bir hâkimiyet tesis ettiler.

Bu dakikalarda gol yemeden kurtulan Fenerbahçe bu sefer 17 dakikalık bir hâkimiyet kurduysa da, onlar da bir sayı yapamadılar.

Bu suretle geçen 27 dakikadan sonra, geri kalan 18 dakikam mühim bir kısmı misafir takımın hücumu altında geçti. Ve iki takım neticeyi değiştirmeden maç 1-0 Fenerin aleyhine bitti.

Bu netice de gösterir ki Macarlar hiç de zayıf bir takım değildir. Dünkü farklı galibiyetin en mühim sebebi, Macarların yol yorgunluğu ve aynı zamanda Galatasarayın son senelerde göremediğimiz derecede yüksek bir oyun oynamasıdır.

Beyoğlu halkevinin kır koşusu

Beyoğlu halkevinin tertip ettiği üçüncü koşu dün Şişlide yapıldı. Neticede:

1 — Osman (G.S.) 10. 39, 2 — Takfur, 3 — Galip, 4 — Rasim oldular.

Voleybol

Galatasarayın tertip ettiği müsabakalara dün de klüp lokalinde devam edildi.

İlk karşılaşma Fenerbahçe - Beylerbeyi arasında idi. Fener gelme. diğinden, Beylerbeyi hükmün galip ilân edildi. Bu suretle bütün rakiplerini yenen Beylerbeyi dünkü maçtan sonra tertibin birincisi oldu.

Sarı grupta; Beşiktaş - Topkapıya, Süleymaniye - Boğaziçine, Altınok - Eyübe, Alemdar - Doğanşpora, Altınuş - Beyoğlusporu galip geldiler.

ikinci küme

Şeref stadında:

Bugün Şeref stadında ikinci küme ilk maçlarına devam edildi. İlk maçı Beyoğlusporla - Davutpaşa kulüpleri oynadılar. Beyoğluspor üstün bir oyundan sonra maçı 2 - 1 kazandı.

İkinci maç Anadolu ile Galata. gençler arasında cereyan etti bu maçı da Anadolu klübü 1 - 0 kazandı.

Yazan: *Orhan Rahmî Gökçe*

**İNGİLİZLER KATTEGAT BOĞA-
ZINDAN LİTVANYA KUDUDUNA
KADAR MAYIN DÖKTÜLER**
Müttefiklerin bugün Norveçe asker
ihraç etmeleri bekleniyor

...muzasr tiyatrosunun altı
...sahne vâzılarından Jak Kopo
...göhrimze gelecek ve perşembe
...güzel sanatlar akademisinde
...atro hakkında bir muşahabe yapı-
...Fransız şirlerinden perçalar oku-
...Fransız. Sanatkar buradan Ankara-
...da gidecektir.

ştir. Bunların içinde esir alın
ş mürettebat vardır. Gemiler
veç sahilleri açığında yakalan-
ştır. Ve 392 tonluk Nordland,
4 tonluk Blankenbuss ve 247

büyük cedbirler almaktadır. Karada İsveç tayyare meydan-ı karaya inmek istiyecek areler için istifade edilmiye- bir hale ani olarak koyacak

a Haye 13 (A.A.) — Krall bir
rname mucibince, Holandanın,
up, şimal ve ve şark muntakaları
bir çoğunda örfi idare ilân edil-
tir.

Nezaretlerle, umumî binaların ve
özel radyo evinin önüne nöbetçi-

Talih, rolünü gayet mükemmel
namıştır.
(Devamı var)

(Devanagari var)

Hitler'in Dostuydum

Yazan: **KARL STEPANEK**

Hitlerin bir âdeti vardır: Ne olursa olsun, nasıl bir vaziyette bulunursa bulunsun, gününün bir saatini hususi sinemasında geçirir.

Gördüğü filmler, yalnız Alman filmlerinden ibaret değildir; dünyanın dört bucağında yapılan filmleri, Hitler günde bir saat müddetle seyredir.

Bazan, filmleri çeviren artistleri hususi sinemasına davet eder ve onlara hoş bir vakit geçirir.

Sinemanın sonunda, artistlere, yaptıkları teknik hataları işaret eder. Bütün artistler, Hitlerin iyi bir "prodüktör" ve rejisör olduğunu kanıdlar. Hitler onların kendisine karşı gösterdikleri hayranlıktan memnun görünür.

Ben de bir gün, Hitler tarafından davet edildim. Bu 6 tesri nisanı 1939 tarihinde idi. Girmek istemediğim halde, bu davete icabet etmek için kendimde bir mecburiyet duydum.

O gün, Berlin civarında, Ufa stüdyosunda çok çalıştığım için yorulmuştum. Berlinde, oturma apartmanına döndüğüm zaman Hitlerin gençlik teşkilatına mensup bir A. D. C. sinin beni beklediğini gördüm.

Uzerinde S. S. ler in siyah üniforması vardı. Biran tehlike de miyim diye düşündüm. Fakat terbiyeli ve nazik tebessümü beni kötü düşüncelerimden kurtardı.

"Führer sizi derhal istiyor; yeni yapmış olduğunuz "Bir kızı üç baba" filmini birlikte seyretmek arzusunadadır. Çabuk olmanızı rica edeceğim: Hiç vakitimiz yok"

Elbiseyi değiştirmedim, beni bekleyen otomobile bindim.

Otomobil, Hitlerin kullandığı kapalı mercedes markalılardan biriydi. Berlinde oturan herkes bu siyah boyalı mercedesleri tanır.

Hitlerin çalıştığı binanın birinci katında çalışma odası ve hususî daireleri vardır.

Birinci kata kimse giremez en yakın dostları bile; her taraf iyice muhafaza altına alınmıştır.

Beni sinema dairesine götürdüler. Burası, altı sıra koltuk bulunan lüks bir yerdi.

Führer beni görünce: "Sağol, seni gördüğüme çok memnunuz", dedi.

Nazi selâmle birlikte cevap verdim.

"Sağol Führerim."

Şundan bundan konuşurken "çelik renkli" gözleri benimkilerinden ayrılmıyorlardı. Bu gözler, değil gözlerime sanki içime bakıyordu.

Birçok İngiliz ahbablarım benden, bu gözler hakkında izahat istemişlerdi. Rengin kurşuni mi, mavi mi, yeşil mi olduğunu bir türlü söyleyemedim.

Bakışları her halde bana ağırlık veriyor; ipnotize ediyordu. Herkes yerine geçti. Hitler koltuğunda bulunan düğmeye bastı. Bu filmin başlaması için verilen işaretti.

Filmi sonuna kadar seyrettik. Ben filmi ezber bildiğim için aklım başka yerlerde dolaşıyor, nefret ettiğim bir adamın misafiri olduğumu düşünüyordum.... Vatanımı dehşet içinde bırakan o değil miydi? Bütün Çekoslovakya onun elinde değil miydi?

Hitlerin yanında otururken, Berlinde geçirdiğim ilk günleri düşündüm. Buraya aktör olarak, 1927 senesinde gelmişim. Bana karşı herkes iyi ve mesleğimde muvaffak olmuştum.

Naziler iktidara geçtikleri zaman ben kendimi mesleğime vermiş bulunuyor ve siyasetle ıstıgal etmiyordum.

Ben bir aktördüm. Bir Çek aktörüydüm. Siyasetten bana ne?

Maamafih Çek krizi kendini göstermeye başlayınca tahammül edemedim. Hitlerin Çekoslovakya'ya girdiği gün aleyhinde çalışacağıma yemin ettim. Onu iktidar mevkiinden düşürmek için elinden geleni yapacaktım.

Alman propagandası için film çevirdiğim zamanlar, Almanya'dan kaçıp Hitlerin aleyhtarları ile tegriki mesai etmeyi düşünüyordum.

Berlin sahnesindeki Alman dostu bir Çekin birdenbire ortadan kayboluvermesinin, Alman mahallinde büyük bir hayretle karşılanacağını düşünerek gü-

lümseedim. Lâkin ihtiyatı elden bırakmadan gülümseedim. Zira Führerin en yakın dostlarından biri olan Şaub yanındaydı.

Şaubu çok iyi tanıyordum. Genç ve güzel kızkardeşi Olga sinema artisti olmak için can atıyordu. Artistlik yapıyordu. Fakat fazla istidadı olmadığı belliydi. Bununla beraber film çevirmekte devam ediyordu. Zira Şaub'un kızkardeşiydi.

Film bitince Şaub avağa kalkarak beni tebrik etti. Lâkin Hitler fikirlerini söyleyince bozuldu. Hitler filmin başlanmasını beğenmemisti. "Başlanmaya lüzum olduğu kadar, rol icabı, ciddi değildiniz; son kısmı iyiydi."

Bu sırada bir hizmetçinin şerbet getirmesi cevap vermeme meydan bırakmadı. Hitler şerbet almıştı.

Koluma girerek beni, yan taraftaki bir odaya götürdü.

Karşılıklı oturduk ve anlatmağa başladık. Bu, onun bir âdetidir; karşıındakini oturtur ve anlatır...

Genç bir artist olan Jutta Freybe bana, Hitlerin ona İtalya hakkında bir saatten fazla izahat vermiş olduğunu anlatmıştı.

Jutanın İtalya hakkındaki malûmatı azdı. Siyasete ise aklı hiç ermiyordu. Bir kelime bile anlamıyordu; başını tasdik makamında sallayıp duruyordu. Hitlerin istediği zaten bu idi.

Hitler bana Hollandalardan bahsetmişti.

"Hollanda ve Almanya tabiaten dostturlar. Hollanda, deniz ticareti için ideal bir memleket. Bahri ticaret donanması muazzam ve fevkalâdedir. Almanya ise, dünyanın en kuvvetli kara kuvvetine sahiptir. Hollanda Almanya ile teşriki mesai ederse, Britanyanın denizasıırı imparatorluğu sukut eder..."

Hitler, daha o zamandanberi bu devletlere göz dikmişti. Bütün bu "nutku" esnasında ağzını altı defa açmış, ve "evet", "tabii", "muhakkak" kelimelerini söylemişti. Bunu hatırlıyorum.

Temmuz 1939 tarihinde dört gün müddetle misafiri olarak bulundum. Münih'te 300 den fazla artist toplanmıştı. "Kahve rengi" evde büyük bir resmi kabul tertip olunmuştu.

Bu evde, yüzden fazla, kıymetli eşyayla süslü oda vardı ve saraydan farkı yoktur. Duvarlarda eşsiz halılar, çok kıymetli tablolar asılıdır. Ziyafet sofrasında ki çatal ve bıçaklarda Alman karah ve svastika işareti yani gamalı haç vardı. (Devamı var)

İyi döşenmiş bir odanın bir köşesinde kocaman bir koltuğa oturmuştum. Sağ tarafında yerden bir hayli yüksek pencereler vardı. Pencerelerin ardında ağaçların tepeleri ve gökyüzü görünüyordu. Solunda, odaya girecek yegâne yer olan kapalı bir kapı...

Bu odanın, aynı zamanda yatacak yeri vardı. İriyari bir adam, metruk bir karyolayı yerden kaldırarak duvara sokuyordu. Sonra, yatak olduğu yerde, bir dolap manzarası gösteriyordu.

İriyari adam gayet ağır bir hareketle karyolayı duvarın içine sokuncaya kadar sanki bir saat geçmiş gibiydi. Bu odanın içindeki ağırlık o dereceyi bulmuştu. İriyari adam işini bitirdikten sonra Granston'a döndü. Granston bu herifi derhal tanıdı: Öbür evde kendisine hücum edenlerden biri. İriyari adam, kocaman dişli ağız, ve bir kenarında büyük bir kesik bulunan kemikli yanaklı ile ayağa kalkmış bir öküz korkunçluğuyla Granston'a bir müddet baktı. Sonra kapıya doğru yürüdü.

Yürüyüşü o kadar ağır idi ki, Granston bu fırsattan istifade ederek ona arkasından saldırmayı düşündü. Oturdugu koltuğun bir kenarını tutarak kolumdanmağa hazırlandı. Fakat imkânsız. Üzerindeki ağırlık o kadar fazlaydı ki, âdeti hiç hareket edemiyordu.

Onun bu teşebbüsünü farkedene iri, yüzü yaralı adam geri dönerken yanına kadar geldi. Göğsüne bir yumruk vurarak Granstonu tekrar eski yerine oturttu. Ve tekrar kapıya doğru yürüdü.

Bu sırada kapı açıldı. Hugo Krilon belirdi.

Krilon, Granston'a yaklaşıp: "Kacmana imkân yok..." dedi. Onun için seni bağlamıyorum. mukavemet etmenin faydasız olduğunu da gördün! (Sonra iri adama dönerek) haydi oğlum Sidney! Yemek getir... Misafirimize yemek!

Garnston o sırada, basına ne gelmiş olduğunu anladı. Ona, ıyutucu bir zehir vermişlerdi. Vurulan şeyi de tahmin edebiliyordu: Haşhaş!

Haşhaş alanların gözünde, dakikaların saat, günlerin sene, ve senelerin ebediyet haline girdiğini her şeyin büyüyüp, uzayıp, ağırlaştığını biliyordu. Bu sebeple, seri ve tabii hareketleri de yavaş görüyordu.

Krilon tekrar konuşarak: "Belki, bu saatte benimle hâlâ hayatta olduğuna hayret ediyorsun, dedi.

Krilon bundan sonra birkaç saniye sustu. Fakat bu birkaç saniye, Granston'a bir saat gibi gelmişti.

Casus Krilon sözüne devam etti:

"Sen bana lâzım olan malûmatı verdin. Fakat bundan henüz istifade edebilmiş değilim. Bir işte daima hata yapmak, yanlış hesap etmek mümkündür. Bel, her hangi bir ihtimali olduğu gibi ka-

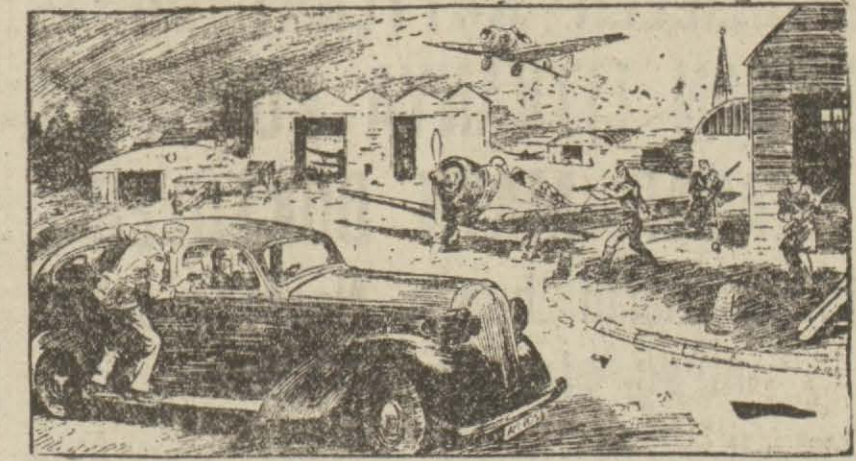

14 NİSAN 1940 — No. 8

Bir casusluk ve zabıta romanı

Yazan: **Maksvel Gcant**

Çeviren: **H. MUNİR**

Fredekik tayyare meydanına girdiği halde, Granston'u alıkoymuş ve tevkif ederek götürmüşlerdi.

bul etmem. Görüşmelerimiz sonra ererek her şeyi kat'i surette neticelendirinceye kadar benim elimde mahpus olarak kalacak. Eğer o meşhur meharetin bana hizmet etmek suretile gösterirsen neâlâ. Zaten hayatın buna bağlıdır. İşte söyleyeceklerim bundan ibaret!

Bu sırada Sidney, içeri gelecek, yemek getirdi, yemeği müteakip, bir bardakla Granston'a yeşilimsi bir su içirdiler. Besbelli, o gün akşama kadar kendisini gevşetecek olan bir tertip haşhaş daha vermişlerdi.

Krilon bundan sonra dışarı çıktı. Kapıyı kapadı. Krilon odanın dışarı çıkınca, bir koridordan geçerek en nihayette bir kapının üzerineki küçük elektrik lambasının yanıp söndüğünü gördü. Ve hemen sol taraftaki bir kapıdan içeri girdi. Burası karanlık bir oda idi. Krilon kapıyı kapadı. Ve bir perdeyi aralayarak önüne gelen merdivenlerden yukarı çıktı. En yukarıya çıktuktan sonra durdu. Burada yuvarlak bir camın önünde duruyordu.

Camın içerisinden gayet iyi göşeli bir oda görünüyordu. Odanın pencereleri perdelerle sımsıkıya örtülü idi.

Derken bu odanın kapısı açıldı. Sekretere benzeyen gözlüklü bir adam, içeriye bir ziyaretçi aldı. Re-verans yaptı. Yer gösterdi.

Gelen ziyaretçi, İspanyola benzer bir kadımdı. Güzel bir kadın. Korkak ve garip tavırlarla etrafına bakındı. Perdelerin ardından birer hayalet çıkacakmış gibi ürkiyordu. Duvardaki yuvarlak camı gördü. Fakat arkasından kendisini gözetleyen Krilon'u göremiyordu.

Krilon bundan sonra merdiven-

lerden aşağı indi. Koridora çıkarak en nihayetteki kapıdan içeri girdi. Burası, yukarıdan gözetildiği oda idi. İçeri girince, kadını selâmladı. Ve kadının yüzünde derhal bir tebessüm belirdi.

Krilon, yuvarlak camın altına doğru bir sandalya çekerek oturdu. Bu yuvarlak cam, bir aynaydı. Odaya bakan cephesi, gümüş gibi parlak ve şeffaf olduğunu hiç göstermiyordu. Yalnız bir taraftan bakılınca bir şeyler görülebilirdi. Yani şimdiki halde arka tarafından...

Krilon kadma hitaben: "Bütün Avrupa merkezlerini güzelliği, cazibesi, sihrî ile kendine bağlamış olan Senorita Nina Valensita'yı sefarethanemizden görmek bize şeref bahsediyor, dedi.

Kadın mutavazıane gülümsedi. Krilon sözüne devamla: "Size yeni bir iş vereceğiz, dedi. Zannedirim ki bu işi, hiç şüphe uyandırmadan başarsınız."

"Niçin şüphe uyandıracakmışım?" "Bundan daha evvel casusluk sahasında gösterdiğiniz diğer faaliyetler dolayısıyla... Bilhassa son İspanya harbinde yaptığınız işlerden..."

"İspanya benim, doğduğum memleket değil mi? Oraya gitmekliğim pek tabii bir hareketti sanırım."

"Şu halde Londrada hiç kimse, sizin sizden şüphe etmediğine emin misiniz?"

"Katîyen eminim! Krilon durup saatine baktı. Saat üçtü."

"Gelecek beş saat içinde Fredrik Briland adında birini bulacak, siz."

"Ben Fredriki tanıyorum. — Daha iyi ya. Şu halde mu-

hakkak bulacaksınız. Fredriki bulduğunuz zaman benim kim olduğumuzu söyleyiniz. Sonra beni nerede bulabileceğinizi bildiriniz. Fredrike söyleyiniz. Ben, "Gizli vesika X 8" adıyla tanınmış olan plânı satın almağa hazırım. Eğer buraya olduğu gibi getirecek olursanız, fiyatı hakkında hiç münakaşa etmesizin istediğini vereceğim.

Nina Valensita, "X 8" in cıalmış olmasına şaşır kalmıştı. Krilon son sözlerini söyledi:

"Sizin bu iş için alacağınız ücret; beş bin sterlin olacaktır. İspanya harbinde Madrite gitmek için ihtiyar ettiğiniz o tehlikeli seyahate karşılık verdiğimiz ücretten aynı!"

Krilon bundan sonra ayağa kalktı. Valensita'yı kapıya kadar uğurladı. Sonra Granstonun mahpus olduğu odaya girdi.

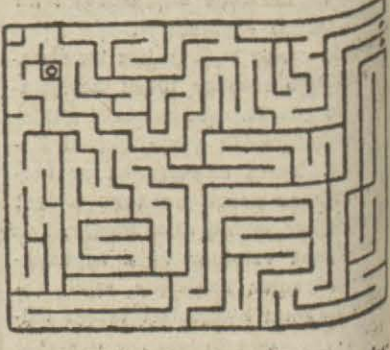
Yüzü yaralı Sidney, pencerinin önünde oturuyordu. Krilon içeri girince ayağa kalktı ve müsteher bir yüzle, Granstonu işaret etti. Granston, aldığı ilâcm tesirile kendinden geçmiş kolları iki yana sarkık bir halde uyuyordu. Krilon:

"Sidney, dedi. Bu defaki tertibin yaptığı tesir geçince bana haber ver. Akşam yemeğini verelim. Londra işim tamamlandıktan sonra ona daha kuvvetli bir içki ver. Bir ve ebediyen uykuya yatırsın."

Bundan sonra Krilonun dudakları, seytani bir gülümseyişle gürledi. Yüzünde bir ümit ve zafer alâmeti seziyordu. Bu geceyi de geçirdikten sonra, "Kara gölge"nin bir icabına bakmağı kararlaştırmıştı.

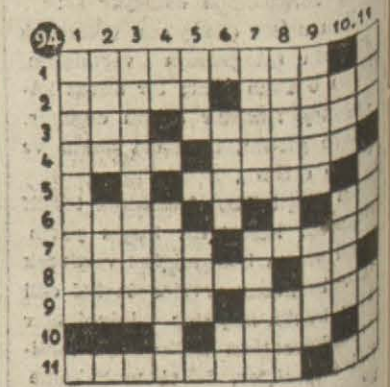
(Devamı var)

Oyun

Resimde içinde bir daire bulunan bir dört köşe görüyorsunuz. İki tane de ok size girecek ve çıkılacak yeri göstermektedir. Biri rinden içeriye girecek ve dairenin dört köşenin etrafından dolayarak en kısa yoldan geçecek şekilde. Geçtiğiniz yolu bir kalemle işaret ederseniz; bir hayvan resmini karşılaştıracaksınız. Acaba bu hayvan ne? Yapamadınıza yardım için sütunun sonuna bakınız halde dılmış şekli orada göreceksiniz.

Günlük bulmaca

Soldan sağa:
1 — Bir cins hayvanın memesi... süt çıkarın (iki kelime). 2 — A... temizleyip düzelter, bir nakliye... tası. 3 — Çöpün arkadığı kendisi... bir şey vaadilmiş olan (iki kelime). 4 — Ters çevirirseniz hayvan kalı... lı olur. Bir hayvan. 5 — Bir... kam. 6 — Ateşten çıkar. soru... 7 — Dibi uzak, acemi. 8 — Tav... da bir aydınlatma vasıtası asılı, ... bir kasaba halkından. 9 — Bir... küçük numunesi, gidis. 10 — Çin... 11 — Cinayet işlerle çok uğraş... eski bir filozof, bir taraf.

Yukarıdan aşağıya:
1 — Minimini insan (iki kelime). 2 — Uçucu bir madde, bir devletin... rası. 3 — Bir cins yemisin... olmuş (iki kelime). 4 — Ters... rin bir sıfat edatı olur, Trakya... bir kasaba halkından. 5 — Tey... vâzih. 6 — Bir hayvan; kurumuş... yırın tersi. 7 — Cazil bir içki... muş bakiyarlardan. 8 — Fasla... (iki kelime), tavr. 9 — Benim... aydım, rivayet eden. 10 — Bir... bir renk, 11 — Bizi yaştatan, bir... şeref.

93 numaralı bulmacamızın hal...
1 — Parabiyik, K. 2 — Oteli... De, 3 — Tamakar, Şab. 4 — ... den, Ma. 5 — Kan, Usak, Sar. 6 — Ar, K. Ç. Kara. 7 — Rizik... 8 — Em, Sayarak, N. 8 — Em... yarak, 9 — İşgöbol, G. 10 — ... ilâve. 11 — C. R. R. Nem.

Hikâye

Madam Peruz Nisan tiyatroya gidecekti. Yemeği yarıda bıraktı. Kocasına tek bir kelime söylemeden dışarı çıktı.

Dargındılar. Fakat bu iki üç gün evvel yapılmış bir kavgadan değil, tâ izdivaçlarının ilk gecesindenberi. Ne oldu ise olmuş, Madam Peruz kocasından bir tiksinti, bir nefrettiler gelmişti.

Onlar sözde evlenmişlerdi. Bir kere Nisan Hallağyanın sayısız metresi vardı. Peruz Nisan da gönlünü eğlendirmenin yolunu bulmuştu.

Aksilik işte. Şoför izinli. Çaresiz bir taksiye atladı. İki ahbabına söz vermişti. Onlar, kocaları ile birlikte daha önceden loca tutacaklar, Madam Peruz da arkalarından gelecekti.

Konuştukları gibi oldu. Piyes biraz hafif, açık saçık bir şeydi. Madam Peruz hem eseri seyrediyor, hem de çıplak omuzlarında yandıkları erkeklerin kızgın, nefeslerini duyuyordu.

Oyun bitti. Saat yarım. Madam Peruz dostlarından ayrıldı. Yine kendisini tiyatroya getiren otomobile bindi. Taksim meydanına gelince şoför direksiyonu birden sağa çevirdi. Gidecekleri yerin bütünü aklı bir istikamet tuttu.

Motörün gürültüsünden lâkırda isittir. mekabil mi? Peruz öndeki camı indirmek istedi. Fakat daha elile dokunur dokunmaz bu eski sistem arabanın şoförle müşterileri kapayan pencereleri demir bir levha ile kapanıverdi. Hafif bir baş dönmesi, korku, kısık bir feryat... İşte hepsi o kadar.

Gözlerini açtığı zaman kendini geniş bir yataktaki buldu. Elleri ayakları bağlanmıştı. Odanın içinde... Hayır yalnız değildi. Kendisini göstermek istemiyen bir adam elektrik-

KADIN

leri söndürmüştü. Sonra iki el yavaşça bileklerini tutmuş, vücudüne sarılmıştı... ve...

Bir saat sonra evine getirilmişti. Kocasını çıkmamış olacaktı. Odasında elektrik yanıyor. Kocarak yukarıya çıktı. Ve yitirilen elbisesini değiştirdi. Sonra bitap, sersem, şaşkın bir halde kanapelerden birine çöktü. Bu haydut kimdi? Kur yapan ahbablarının kocalarından birisi mi? Hangisi?

On dört gün sonra dostları onu tekrar tiyatroya davet ettiler. Bu daveti kabul et, memek için ortada sebep yoktu. Hem bu sefer şoför de mezun değildi ki...

Fakat şoförün mezun olmaması vaziyeti değiştirmede. Dönüşte Taksim meydanına geldikleri vakit arabanın direksiyonu iki hafta evvel olduğu gibi sağa çevrildi. Pencere,lerdeki demir levhalar aynı süratle indi. Vel-hasil her şey eskisi gibi cereyan etti.

Hâdiseler tekrerrür ediyordu. Artık buna Madam Peruz da alışmıştı.

Alışmış mı? O, yüzünü göstermiyen bu meçhul âşkı seviyordu bile. Son konuşmalarında esrarengiz adam onun parmağındaki nisan halkasını çekip almıştı. Bu hareketten çıkarılsa çıkarılsa şu mana çıkarılabilirdi: Madam Peruzun Nisan Hallağyanı ayrıma zamanı gelmişti.

Bu meselevi kocası ile görüşmesi bir hevil üzücü oldu. Nisan Hallağyan kendisine söylenenleri dinledikten sonra insanı çileden çıkaracak bir lâkaydıle sordu:

— Birisini mi seviyorsunuz?

— Evet.

— O da sizi seviyor mu?

— Evet.

— Alâ. Sizi mümkün olduğu kadar süratle serbest bırakmaya çalışacağım.

— Mersi

Mazideki mesuliyetlerin yükünü şimdi daha fazla hissediyorum. Yazık, en güzel zamanlarımız benimle heder oldu.

Ehemmiyeti yok. — İstikbalde emin misiniz? Bari bu adamı iyice tanıyor musunuz? — Senelerdenberi berabermişiz gibi.

Çok iyi. Ben böyle bir hâdiseyle karşılaşıcağımı çok evvelden tahmin etmiştim. Nisan yüzüğünüzün kutusu yanımızdaki masanın üzerinde duruyor. Emanetimi bana iade edin. Ondan sonra artık her şey bitmiş olacaktır.

Madam Peruz uzanarak kutuyu aldı. Kocasının istediği yüzük parmağında yoktu. Kutunun kapağını açınca gözleri beklemediği bir şeye çarptı.

Fakat bu benim yüzüğüm.

Evet.

Nereden aldınız.

Sizin parmağınızdan.

Ne o, Peruz ağlıyor mu? Bu su-

kutü hayal pek mi acı geldi? Beni mazur gör. Seni daima sevdim. On senelerdenberi ve-çâne düşünce ilk hatamı temir etmekten ibaret. Bütün bunları onun için yaptım.

Susunuz!

Hakkın var. Seni yalnız bırakıyordum.

Peruz. Düşün ve kararını ver.

Sizinle bir daha karşılaşmak istemiyorum.

Nasıl istersen. Ben beklediğim saadetten hissemi aldım.

Nisan Hallağyan dışarı çıktı. Peruz derhal odasına koşarak şapkası ile mantosunu giydi.

Fakat şevhet hırsı onun yoluna asılmaz bir duvar örmüştü. O esrarengiz mülaakatlar. Elektrikler sönerken bileklerine yapışan iki el... ve...